

HEAD UUT AASTAT!

Taas on algamas õpetajate jaoks teatud aeg. Augustikuu lõpupäevad tulevad meelde, et on viimane aeg end töövalmis seada. Nädalaid kestnud puhkusega on suudetud end kas vähem või rohkem „laadida”. Ollakse valmis avaakordiks. Jääb vaid küsimus: kuidas säilitada head teotahet kevadeni? Kuidas saaks pedagoogilis-kasvatustlik tegevus toimuda viisil, mis ei aita mitte ainult kogu järgmise õppeaasta vastu pida, vaid loob motivatsiooni jätkamiseks õpetajana ühiskondlike tõmbetuultele keerises ja pidevas turbulentsis ka järgmisel ja ülejärgmisel aastal.

Taas on päevakorda kerkimas kevadel kooliuste taha jäänud küsimused, mis võivad pärssida innukust juba enne, kui töö alata saab. Millised mõjud on õppekavasse sisse viidud muudatustel, kas uued õpikud-töövihikud on asjakohased, jms? Eelhäälestus on aga alati võtmeteguriks ükskõik missuguse tegevuse juures.

Meile meeldib mõelda, et see, mida me teeme, on vajalik. Meile meeldib ka see, kui meist peetakse lugu. Mis aitaks õpetajal säilitada lugupidamist enda ja oma töö vastu? Ajakirjanduses periooditi tekkivas diskussioonis annab pahatihti tooni just negatiivne suhtumine. Et arutelud tekivad tavaliselt ikka siis, kui midagi on halvasti, siis on kriitikatulv mõistetav. Paraku seda, mis valesi ja vajaks muutmist, ühiskonnast juba leiab. Noorteprob-

leemide korral liigub pilk ikka kooli suunas. Mõistetav, sest see on koht, kus toimub noorte ettevalmistamine iseseisvaks eluks. Aristoteles on öelnud, et igasuguse kunsti, sealhulgas kasvatuskunsti eesmärgiks on täendada seda, mis on looduse poolt vajaka jäänud. Võib seega eeldada, et probleemid laste ja noortega on paratamatud ka tulevikus. Ja nagu kartata on, erineb kritiseerijate seisukoht õpetajate omast.

Sellises „niikuinii öeldakse”-situatsioonis on üheks tasakaalu säilitamise võimaluseks muuta oma suhtumist kriitikasse. Kasuks tuleb õigustatud kriitikal reageerimine ning enda vastutusvaldkonna piiride tunnetamine. Mitte kõik sündmused pole kontrollitavad. Õpetaja ei saa lahendada kõiki küsimusi, isegi kui ta seda väga tahaks. Olgu ajendiks siis empaatia, riivatud õiglus- või süütunne. Realistlik maailmapilt ei näita meile meid endid kõikvõimsatena, kuid võib avada silmad isikliku initsiatiivi rolli osas meie igapäevaelus. Subjektiivsed hinnangud, ootused jms, mis mõjutavad enesetunnet ja teotahet, on muudetavad, kuid nõuavad samas inimeselt pingutust.

Teinekord oleks tark vaadata ka väljaõeldud sõnade taha ning näha sündmusi teisest vaatenurgast. Kuigi küsimused stiilis „miks te koolis midagi ette ei võta?” esitatakse etteheitval toonil, on nendes lisaks murele ka ootus, et õpetajaskond

SUUDAB probleeme lahendada. See on pöördumine nende suunas, kellele on usaldatud oma laste kasvatamine ja tulevikuks ettevalmistamine. See on lootus, et kui meie ei oska, siis õpetajad ikka. Enda rolli tähtsust ühiskonnas ei tohiks õpetajad unustada ega alahinnata.

Otsene kokkupuude õpilastega, seega ka vahetu mudelite ettenäitamine noortele, seab kõrged nõudmised õpetajate endi käitumisele ja

suhtumiste väljendamisele. Ka eelistatud õpetamisstiili taga on väärtushinnangud, mida õpilased selgelt advud. Teada on, et ära ei õpita mitte ainult seda, mida õpetatakse. Lisaks liitmisele-lahutamisele võetakse tihti üle ka suhtumine ainesse. Kas pole ergutav mõelda, et olete eeskujud? Õpetajatel on võimalus olla eeskujuks ka siis, kui tööpäev läbi. Pole üllatav suhtumine, et „ise on õpetaja, aga kuidas mõtles, tegi, ütles, riietus jne”. Ja seda vabal ajal väljaspool kooli territooriumi. Väsitav ja ebaõiglane? Aga võib-olla on inimestes säilinud soov kellestki lugu pidada?

Kui inimene armastab oma tööd, on ta õnnelik inimene. Kui sellele liita toetavad inimsuhted, võib teda pidada väga õnnelikuks. Rahulolu põhjustajast sõltumata levib õnnetunne ühest tegevusvaldkonnast teise ning aitab pehmendada kogevat ebaõnne. Pole ka võimatu, et just klassi ette jõudes ununeh õpetajal see, mis võiks elus paremini olla. Miks mitte ei võiks õpetajatöö aidata saavutada elus tasakaalu?

Head õpetajad, julget katsetamist ning õpetajatöö uute positiivsete külgede avastamist ka sel õppeaastal! Väsitavatel päevadel, kui tuleb end maksimaalselt pingutada, mõelge enne, kui annate endast tõe poolest kõik – häid õpetajaid vajame ka tulevikus!

KATRIN KULLASEPP

Tallinna Ülikool,
psühholoogia osakond, õppejõud,
perekonnaõpetuse õpiku autor

KEEL SUHU 15 MINUTIGA!

Sarja „Oma silm on kuningas” kuuluvad raamatud on õpikud, mis aitavad keeli õppida kiiresti ja vähese vaevaga. Hetkel on trükist ilmunud inglise, itaalia ja prantsuse keele õpik. Üsna pea on nendele lisandumas hispaania ja saksa keele õpik. Tegelikult ei olegi tegemist päris õpikutega, vaid kombinatsiooniga keeleõpikust, vestmikust, sõnastikust ja mõnel määral ka reisijuhist. Kõik see on osavalt põimitud kompaktselt tervikuks ja täiendatud paljude fotodega.

Raamatud on mõeldud inimestele, kes keelt üldse ei valda või tunnevad end suhtlemisel ebakindlalt, ja seejärel on kogu materjal õpikutes antud lihtsustatult. Ära on toodud eelkõige see, mida võib nimetada suhtluskeeleks ehk siis see osa keelest, mida eestlane vajab, et võrkeelses keskkonnas end väljendada. Õpikud on sobivaks stardipakuks ka neile, kes hiljem soovivad keeleõppes argipäevasuhtlemisest kaugele minna.

Raamatu põhiosa on jagatud kaheistkümneks temaatiliseks peatükiks ehk õppenädalaks, mis omakorda koosnevad viiest 15-minutilise õppetunnist, millest üks on kordamine. Raamatu lõpus olevast kahe-suunalisest sõnastikust on eraldi välja toodud vastava maa kulinaarne sõnavara. Kuigi teemadering on lai, on selles lihtne näha süsteemi, sest õppetunnid arenevad kergemalt raskemale ning raskemad õppetükid sisaldavad viiteid ja tagasisaateid eelmistele tundidele, eesmärgiga korrata õpitut materjali ja osata seda erinevates kontekstides kasutada. Antud on kõikide sõnade eestikeelsest vasted ja hääldusjuhendid. Iga õppetund koosneb mitmest erinevast rubriigist, mis lisaks keeleoskuse arendamisele varustavad lugejat teadmistega huviorbiidis oleva maa ja rahva kultuurist ning elukorraldusest.

15 minuti keeleõpiku teeb raskesti asendatavaks tema kompaktsus, lihtsus, kaasaegsus – väikeseformaadilise raamatu 160 leheküljel oleva materjali omandamiseks ei ole vaja midagi muud kui vaid 15 minutit teie päevast – ei keeleõpetajat, suuri ja raskeid sõnastikke ega lisamaterjale. Väike raamat ja 15 minutit teie päevast.

Head õpetajad!

Kirjastus Koolibri kingib
Mulli ja Palli raamatud

- kolm Mulli ja Palli aabitsat
- ühe alglugemiku
- „Kevad” ja „Sügis” sarjast „Esimene kooliraamat”

nendele **Lugemispesadele**, kes alustavad oma klassi või lasteaiaühemaga õppetööd kirjastuse Koolibri
1. klassi õppekomplektiga või lasteaia õppekomplektiga „**Valmistume kooliks**”

1. klassi õppekomplekt

kood 3599
komplekti hind 611.-

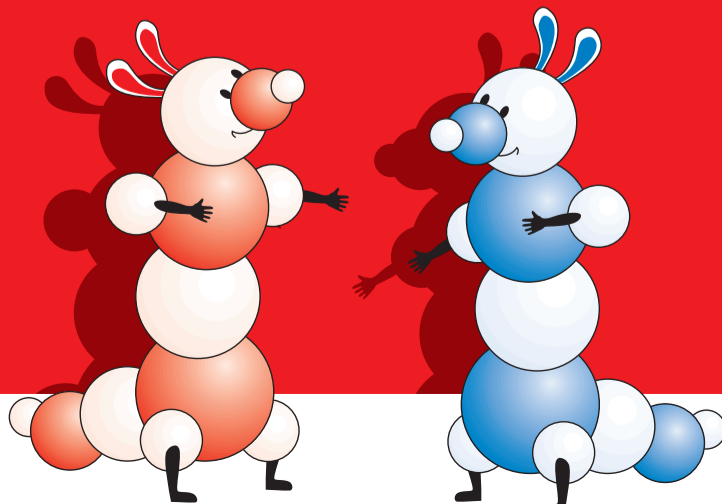
Pilvi Kula lasteaia-aabits ja töövihikud „Valmistume kooliks”

kood 4363
komplekti hind 210.-

Tellimusi ootame e-posti aadressile
myyk@koolibri.ee
kuni 1. novembrini 2006.

Lugemispesadesse toimetame
Mulli ja Palli raamatud
kahe nädala jooksul tellimuse
vastuvõtmise päevast.

TOP 10

1

Gerhard Staguhn
Mis? Miks? Kuidas?

2

Sirje Roomet
Kihnu Virve laulud

3

Pressi ja ehita.
Ehita vormel

4

Eino Muidugi
Lõbus pere ütleb tere

5

Clara Suetens,
Sandrine Lambert
Kaspar ei taha
koristada

6

Anne Hooper
Väike seksiraamat

7

Autod ja traktorid

8

Robert Winston
Mis teeb
minust minu?

9

1001 küsimust
ja vastust

10

Kuidas koer
hundiga sõdis

ЧТО НОВОГО ДЛЯ РУССКОЙ ШКОЛЫ

Н. Береснева и Н. Нечунаева
**УЧЕБНИК ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ
ДЛЯ 8 КЛАССА**
Рабочая тетрадь по русскому языку
для 8 класса, ч.1, 2

Новый комплект является логическим продолжением комплекта для 7 класса.

Сохранен привычный для учеников принцип построения учебника. Работа начинается с повторения и обобщения изученного материала, затем следует основной курс. Рубрика «**Запомните!**» акцентирует внимание на наиболее важных аспектах, в рубрике «**Возьмите на заметку!**» дается дополнительная теоретическая информация. В каждой теме даются задания на повторение изученного. Рубрики «**По страницам словаря**» и «**Это интересно!**» содержат материал, разъясняющий непонятную лексику, дающий толкование лингвистических понятий.

Под рубрикой «**Задача для любознательных!**» предлагаются занимательные задания, требующие творческого подхода. В текстах и упражнениях разного уровня

сложности учтены трудные случаи орфографии и пунктуации.

В учебнике представлены тексты различной стилистической направленности и жанров, сопровождающиеся разнообразными заданиями, причем многие из заданий имеют комбинированный характер. Тексты адаптированы с учетом возрастных особенностей. Они подобраны так, чтобы воспитать в ребенке добрые чувства, сформировать нравственного гражданина, с уважением относящегося к языку, культуре и истории русского народа. Авторы стремятся привить интерес к изучению родного края, к осмыслению ценности того, что нас окружает. Критериями отбора текстов являются информативность, культурологическая значимость, воспитательный характер, актуальность. Все это обеспечивает выход в спонтанную речь, развивает способность

учеников логически мыслить, рассуждать на предлагаемые темы.

Самое сложное для современных детей – это создание собственных тестов. В учебнике предлагаются разные виды работ, конечная цель которых – научить учащихся писать сочинения-рассуждения. Предлагаемые темы сочинений заставляют учеников задуматься о современных проблемах, о месте человека в мире, о значении образования и о многом другом.

В учебник входит также Приложение с образцами различных видов разбора и словаря.

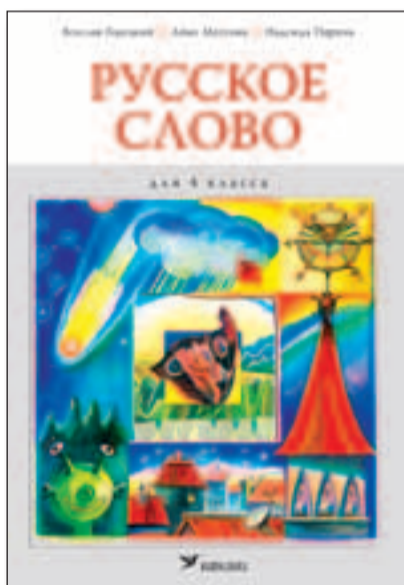
Рецензенты
И. ЛУЖНОВА

учитель русского языка и
литературы Таллиннской
гуманитарной гимназии

С. ЕВСТРАТОВА

доцент кафедры русского языка
Тартуского университета

В. Горецкий, А. Матсина, Н. Пароль
РУССКОЕ СЛОВО
Учебник-хрестоматия для 4 класса.

Очередная часть знакомого в нашей школе издания – книги для чтения «Русское слово» – носит в нынешнем году новый подзаголовок: учебник-хрестоматия. Объясняется это тем, что главная задача, стоящая перед учащимися на уроках литературы в 4 классе, – это научиться читать осмысленно.

В учебнике объединены тексты, относящиеся к различным эпохам, созданные в разных странах. Основной массив составили, естественно, произведения русских писателей. Тематических разделов всего 5 («**Чудесный мир природы**», «**Весёлые и не весёлые истории детей**», «**Как ты жил, мой ровесник?**», «**Игра воображения**», «**Мир чудес в литературе**»), однако произведения каждого подобного «блока» составляют в определенной степени единое целое.

В текстах изображается самая разная художественная действительность, но подборка текстов неизменно предстает как источником знаний, так и пространством общения со сверстниками: ребятами, «вписанными в историю» или же современниками, с эмоциональными собеседниками, которых вдохновляет игра и фантастика; а еще эти истории учат ребят ощущать себя частью БОЛЬШОГО МИРА.

Подборки текстов демонстрируют жанровое своеобразие литературы, а соответствующие термины органично вводятся и доступно объясняются. Отдельная работа проводится с малоизвестной детям или устаревшей лексикой.

Широк спектр заданий для работы с текстом. Если в предыдущих частях «Слова» преобладали

задания на воспроизведение текста, то в нынешнем учебнике выросла роль творческих заданий, которые помогают ученику учиться анализировать тексты, развивают умение наблюдать, сравнивать, сопоставлять, обращаются не только к слову, но и к образу. Учебник завершается интересным комплексом обобщающих заданий.

Хочется надеяться, что ученики, поработавшие с этим учебником, переймут и сами что-то от героев собранных здесь историй: доброту и расположенность к людям, готовность прийти на помощь к тем, кто оказался в беде, любознательность, умение смотреть на мир и восхищаться им. Авторы ненавязчиво направляют ребят к этим целям.

ТАМАРА РЕЙЦАК,
редактор

Aino Siirak
**EESTI KEEL VENE ÕPPEKEELEGA KOOLI
8. KLASSILE**

Õppematerjali aluseks on 2002. aastal ilmunud õppekomplekt „Reisisellid“. Õpikut ja töövihikut on aga põhjalikult ümber tehtud, laserplaat kuulamisülesannetega on täiesti uus. Alles on jäetud kõige omapärasem õpiku juures – läbiv stsenaarium või lugu.

Ühes Eestimaa koolis luuakse Reisisellide klubi ning õppija saab reisisellide matkad mööda Eestimaad kaasa teha. Muidugi mõista ei käi kõik nii lihtsalt. Et reisidest osa võtta, peab õpilane osalema näiteks mälumängul, et lema luulevõistlusel, planeerima klassiekskursiooni, koostama seina- ja laualehti, lavastama näidendi, kirjutama multafilmi stsenaariumi, looma reklaame ja esitlusi ning palju muud. Õpik suunab last ka nn tekstist välja – õppija otsib huvitavaid fakte nii eesti kultuuri kui ka looduse kohta ja seda raamatukogust, internetist, muuseumist, meediast, teatmeteostest. Loetu kinnis-

tamiseks ja oma hinnangu ladusaks väljendamiseks õpitakse ka lugemispäevikut pidama.

Õpikus on seostatud kirjanike elupaigad, kirjandus ise ja samade kohtade kultuuriväärtused. Kogu õppekomplekt on jagatud üheksaks osaks. Iga teema käsitlebki ühte Eestimaa paika, sealseid muuseumi ja muid huviväärsusi, sellest kohast pärit kirjandust. Mõtlemisainet pakuvad ka teemade pealkirjaks olevad vanasõnad.

Teemaga on põimitud kõik grammatika-, sõnavara-, töövihiku- ja kuulamisülesanded. Paljud teksti kohta käivad küsimused ja ülesanded püüavad arvestada erinevat õppimistempot. Kiiremate õppijate jaoks on esitatud lisaküsimusi, mis aga eraldi ära märgitud ei ole (et hoiduda asjatust sildistamisest). Kõnemale annavad läbivad dialoogid; vanasõnade ja kõnekäändudega

saab tuttavaks kirjanduspalade kaudu. Võrreldes eelmise trükiga on siin püüeldud tekstide mitmekesisuse poole. Õpikus on kuulutusi, e-kirju, katkendeid reisipäevikust, retsepte, kasutusjuhendeid, eeskirju, viktoriiniküsimusi, teatrikava, põhikiri, avaldus, infotekst asutuse kodulehelt jne. Faktitihedaid artikleid aitavad paremini mõista mitmesugused skeemid, kaardid ja joonised, mida on hea näpuga järe ajades uurida.

Ka raamatu kujundus on läbinisti uus ning seegi püüab haakuda noorte mõttemaailma ja huviväljadega. Maris Valgu moodne graafika ning raamatut läbivad humoorikad ja loovat lähene mist provotseerivad tingmargid on juba autori ja toimetaja lemmikuks saanud. Kindlasti muudavad need ka õppimise põnevamaks.

TIINA TOMINGAS
toimetaja

3. KLASSI EESTI KEELE ÕPPEKOMPLEKT „ILUS EMAKEEL“

Et täita õpetamise erinevaid funktsioone, peavad õpikud olema kaasajased, arvestama muutuvat maailma ning sisaldama tekste, mis pakuvad huvi õpilasele, kelle kasutada on tänapäeval väga mitmed infoallikad. Samas ei tohi unustada, et õppuritele kättesaadavad ja nende poolt kasutatavad infokanalid ei pruugi alati olla

näiteks õigete väärtushinnangute kujundajatena usaldusväärsed.

Sisu aspektist lähtuvalt on uude õppekomplekti valitud lugemisvalu, mis käsitlevad nii varasemat kui ka kaasaegset koolielu, tänapäevakoolist eriti aktuaalse teemana koolikiusamist ja vägivalda (riiklikus õppekavas sotsiaalne pädevus). Vajalik on ka õpilastes tolerantsi ja hoolivuse kasvatamine, suutlikkus mõista iseenast ja inimestevahelisi suhteid (riiklikus õppekavas refleksiooni- ja interaktsioonipädevus).

Omaette teemana leiab käsitlemist kõik interneti ja arvutiseerimisega seonduv (infotehnoloogia pädevus), samuti ka loodushoidlik ellusuhtumine. Nii õpikus kui ka töövihikus on lisaks ilukirjanduslikele kasutatud ka meediatekste, teatmeteoseid – kõike, mis õppekavas on seotud tekstiõpetusega ja meid ümbritsevas maailmas lugemisega.

Tänapäeva vahest isegi liialt pragmaatilises maailmas ei tohi unustada

õpilase fantaasiamaailma arendamist, seega on valitud uude õpikusse tekste, mis õpetaks last maailmas ka kõike ilusat ja imelist tähele panema. Tekstide valikul ja lahtimõtestamisel on arvestatud lugemiskirjaoskuse nõuetega.

Et tekstid ei jääks vaid heade kirjanduspalade tasemele, on lugemisvalu tekstieelsete ja -järgsete küsimustega seostatud teiste õppeainetega, näiteks matemaatika, loodusõpetuse, ajaloo, inimeseõpetusega. Õpiku üheks jaotusteemaks ongi soovitus õpilasele: õpi elamise tarvis.

Õppematerjal on jaotatud töövihikus ning lugemikus nädalate ja tundide kaupa. Kõikide keeleteemade käsitlemiseks on õpikus eraldi leheküljed. Õpikus on uus tsükkel eelnevalt lahti kirjutatud, selgitamiseks graafiliselt, milliseid teadmisi õpilane seda osa õppides ja läbides juurde saab.

Õpik on jaotatud osadeks seostatuna eelkõige inimeseõpetusega,

vältides traditsioonilist, enamasti aastaegadest lähtuvat jaotust.

Õpiku I osas on sõnastik keerulisemate sõnade seletustega, õpiku tekstis on raskemad sõnad tähistatud tärniga, samuti on sulgudes lisatud võõrnimede hääldused.

Iga lugemisvalu on lahti mõtestatud suunavate küsimustega õpikus ja töövihikus. Küsimuste koostamisel on arvestatud funktsionaalse lugemisõskusega. Õpiku iga lugemis- ja keelepala lõpus on viide vastavatele harjutustele töövihikus.

Küsimused 3. klassi õppekomplektis on seotud nii sõna-, lause- kui ka tekstitasandil. Palju on ülesandeid, mis nõuavad paaris- ja rühmatööd, skeemide ja graafikute mõistmist, põhjuste otsimist ja järelduste tegemist, samastumist lugemisvalu kangelasega.

Õppeoskuste arendamiseks on vajalikud ka harjutused. Harjutuste osa on „Ilusa emakeele“ õppekomplektis koondatud põhiliselt töövihikusse, mille materjal on antud õppenäda-

late kaupa. Esimese harjutuste liigina on töövihikus esindatud ülesanded, mis on seotud lugemisvaladega õpikus. Eraldi rühmana on sõnavaralise töö harjutustik.

Uudse momendina on õppekomplekti lisatud kuulamisülesanded, mille materjal on CD-l. Õpilasel tuleb osata täita tabelleid, teha skeeme ja neid lugeda, tutvuda teatmeteoste ja interneti kasutamise. Mitmed harjutused on seotud tekstiõpetusega, tekstiloomega – pärast uute sõnade, väljendite omandamist tuleb õpilasel koostada ise tekste, kasutades oma uusi oskusi.

Osa harjutusi on keeleosa harjutamiseks ja kinnistamiseks, õpikuga on need seotud vastava nädala keeleõpetuse kaudu. Iga keeleosa käsitlemise lõpus on töövihikus enesekontrolliks materjal küsimuste ja ülesannetega.

3. klassi õppekomplekti „Ilus emakeel“ illustratsioonide autoriks on noor kunstnik Kadri Ilves.

ELMA KÜNNAPAS,
TIIU KIVESTE,
autorid

„TUULEPESAD“ JA KIRJANDUSÕPETUS

5. klassi kirjandusõpik „Tuulepesad“ järgib ainesisese ja ainetevahelise loimimise põhimõtet ning sisaldab

mitmekesist eakohast lugemisainest eesti ja maailmakirjandusest, tekstianalüüsi- ja tekstiloomesülesandeid, lugemis-, kirjutamis-, kuulamis- ja kõnesuhtlusoskust süvendavaid ülesandeid, samuti juhendeid nii iseseisvaks kui ka paaris- ja rühmatööks. Õpiku juurde kuulub samanimeline töövihik, milles on õpikut täiendavad ning õpitut kordavad ja kinnistavad funktsionaalse lugemisõskuse, tekstiõpetuse ja loovülesanded, neist osa on tavapärasest mõnevõrra keerukamad.

Mis on õppekomplektis uudne? Õpik on kirjanduskeskne, see väärtustab kirjandust kui kunstiliiki, pöörab tähelepanu selle kujundi- keele tundmaõppimisele, lähtub sellest, et teoste (resp teosekateendite) lugemine on kunstilise tunnetuse protsess, mis ärgitab kaasa elama ja

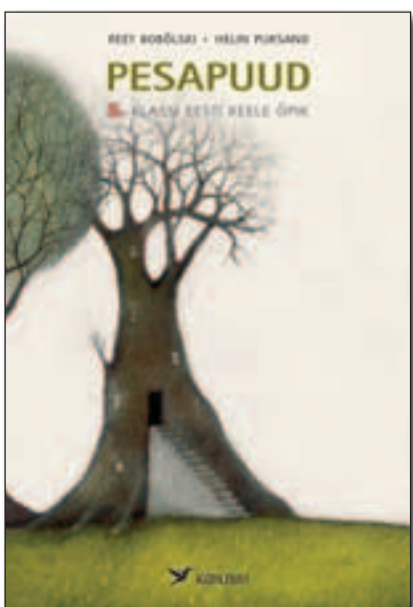
loomaa. Kirjandus on ju inimõtle- mise kvintessents, selle alla mahub peaaegu kõik, piltlikult: see on mõtlemine, keel, kunst, lugeja ja kirjaniku mõttemaailma kohtumispaik, inimese ja inimsuhete tundmaõppimise koht jne. „Tuulepesad“ tugineb nüüdisaegsele kirjandusteoreetilisele põhjale ja sellest lähtuvaile tekstikesksele käsitluspõhimõttele.

Õpikus ja töövihikus on üheksa peatükki, iga koolikuu kohta üks: „See on see maa...“, „Kassid ja teised loomad“, „Seiklusi siit ja sealt“, „Häid jõule!“, „Peatükk tüdrukutest“, „Peatükk poistest“, „Raamat on varandus“, „Muusika võlujõud“, „Inimene ja meri“. Igas peatükis on mingisugune idee, mille ümber kõik koondub, ja mitme peatüki sisu on n-ö ebatraditsiooniline, nt jõulupeatükis pole jõuluvanadid ega päkapikke; peatükk

tüdrukutest on küll tüdrukutekeskne, kuid selles leidub põnevat lugemis- ja mõtlemisainet ka poistele, kes saavad olla kõrvaltvaataja rollis. Kõiki tekste, mis õpikus on, ei pea lugema; õpetaja valib sellised tekstid ja ülesanded, mis on talle meelt mööda ja mis sobivad õpilaste eeldustega, ta- seme, soovidega jm. Meie märksõna on: lugemine (ja raamatukogus käimine) on soovitatav, iseenesestmõistetav ja vahva! Ülesandeid on õpikus- töövihikus rohkem kui ehk muidu tavaks seepärast, et õpetaja saaks hõlpsasti igal järgmisel aastal kirjandust õpetada teisiti kui eelmisel aastal, ilma et teemad, nimed, ideed jmt aastast aastasse tüütavalt korduksid.

MERIKE VARDJA,
KAIDER VARDJA,
autorid

„PESAPUUD“ JA KEELEÕPETUS

4. klassi eesti keele õppekomplekti „Sinisõprus keelega“ autorid jätkavad 5. klassis keeleõpikuga „Pesapuud“, mille eesmärk on tutvustada õpilasele vajalikke keeleteemasid, teha lähemalt tutvust tekstiõpetusega, pöörata senisest enam tähelepanu sõnavaraõpetusele.

Õpik koosneb 35 peatükist – just nii palju on ka kooliaastas nädalaid. Peatükid jagunevad seitsmeks suuremaks teemaks, millest tähtsamad on algustähe õigekiri, sõnaliigid, käändsõna, tegusõna ja lauseõpetus. Palju tähelepanu on pööratud sõnavaraõpetusele, näiteks homonüümide, sünonüümide ja antonüümide õppimiseks on õpikus eraldi peatükid. Olulisel kohal on ka tekstiõpetus,

kus tehakse tutvust kirjandi liikide, ülesehituse ja alustamise võimalustega. Uus õpik sisaldab mitmeid mängulisi ülesandeid, mis õppimisel vahelduseks ära kuluvad.

Peatükkide ülesehitus on korrapärane, mis võimaldab õpilasel ka iseseisvalt õpikuga tööd teha. Iga peatükk algab algusharjutusega, mis aitab lapsel vastavasse teemasse sisse elada ja varasemaid teadmisi meelde tuletada. Sellele järgnevad keelereeglid ja harjutused. Kõik peatükid lõpevad lõpulooga, milleks on erinevat liiki tekste: luuletusi, ajaleheartikleid, ilukirjanduskatkeid, populaarteaduslikke tekste jne. Peatüki lõpulooga aitab tuua tundi vaheldust, paljud lõpulooga teemad annavad

mitmeid võimalusi edasiseks aruteluks eakohastel teemadel (suhted vanematega, sõpradega, loodusnähtused jms).

Õpiku „Pesapuud“ juurde kuulub kaks töövihikut ning kontrolltööde brošüür. Töövihikute harjutused on loovad ja mitmekesised, muuhulgas on seal ka mitmeid lugemisharjutusi. Kontrolltööd on mitme raskusastmega.

Nii „Pesapuude“ kui ka „Tuulepesade“ illustratsioonide autoriks on kunstnik Jüri Mildeberg.

REET BOBÕLSKI,
HELIN PUKSAND,
autorid

Pilvi Kula

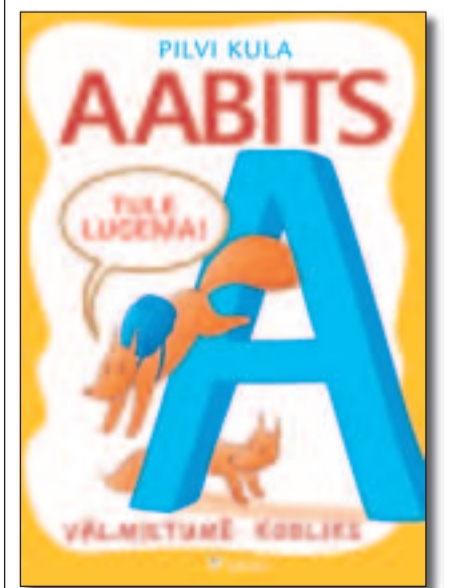
VALMISTUME KOOLIKS. AABITS

Aabits on mõeldud 5–7-aastastele lastele, kes alustavad lugema õppimist.

Aabitsas on lähtutud traditsioonilise õpetusmeetodist, mis eeldab häälik-täht vastavuse omandamist, tähtede nimetuste õppimist, häälikute silpideks ja silpide sõnadeks ühendamise ning sõnadest lausete koostamise oskuse omandamist. Paarisleheküljed moodustavad terviku, kus üks lehekülj sisaldab lihtsamaid lugemisharjutusi ja teisel leheküljel on esitatud lugemisvalu illustreeriv pildimaterjal.

Aabits toetub kesksetele väärtustele: kodumaa ja emakeele austamine, perekonna kokkukuuluvus, kodu- ümbruse loodus ja loomad, kultuuri- saavutused.

Põhiprintsiibiks on lapsekesksus ja -pärusus, õppimine lapsele jõukohaste ülesannete kaupa ja koduloolisus. Aabits jälgib aastaegade vaheldumist ning eesti inimeste tegemisi. 2006; 20,5 x 28; värviline; 80 lk; hind 107.-

TAHVLITÄHESTIK

Kaardi ühel pool on joonistähed, teisel pool suur ja väike kirjatähed. Täishäälikud on punased, kaashäälikud sinised, sulghäälikud rohelised ja vöörhäälikud mustad.

Kaartide mõõt 15 x 21 cm, 64 lk, hind 48.-

Mart Oja MATEMAATIKA KINNISTAMISÜLESANDED. 7 KLASS

Ülesannete kogu on kasutatav paralleelselt õpikuteemadega. Ülesanded on esitatud viiekaupa, millest kaks-kolm ülesannet on käsitleva teema kohta ja ülejäänud ülesanded on varem õpitu kinnistamiseks või meeldetuletamiseks.

112 lk, hind 58.-

Виктор Иванов СТРАНИЦЫ РУССКОЙ ИСТОРИИ

В сборнике предлагаются короткие рассказы – как бы маленькие окошки, через которые можно заглянуть в историю России, познакомиться с людьми и событиями далеких и не очень отдаленных времен.

64 lk, värviline, 55.-

Hiie Allvee, Marika Kangro, Reet Taimsoo DEUTSCH. KEIN PROBLEM 2. 7. KLASSI ÕPIK. I OSA

Uus saksa keele õppekomplekt üldhariduskooli B-keele õpikuks 7. klassis. Komplekti autorid on kogenud saksa keele õpetajad. Õpik vastab ainekavale.

56 lk, värviline, hind 152.-

Лийса-Кай Пихлак, Андрес Тынинсон ГЕОГРАФИЯ ЭСТОНИИ. УЧЕБНИК ДЛЯ 9 КЛАССА, Ч. 1

Учебник содержит карты, фотографии, графики, схемы, таблицы и диаграммы. Словарь терминов и понятий включает перевод всех терминов на эстонский язык.

160 lk, hind 113.-

Наталья Замковья, Ирина Моисеенко ИННОВАЦИОННЫЕ ФОРМЫ РАБОТЫ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО

В пособии рассматриваются некоторые способы организации учебной деятельности в процессе изучения русского языка как неродного, которые применимы практически на всех этапах обучения.

128 lk, hind 115.-

Maris Niine, Mari Peets, Greg Dunn ENGLISH. STEP BY STEP 3. 5. KLASSI ÕPIK

Pupil's Book on õppekomplekti English Step by Step 3 põhiõpik, mille juurde kuulub kaks töövihikut (Workbook 1, Workbook 2), Teacher's Book õpetajale vajalike materjalidega ja põnevusjuttu sisaldav CD-plaat.

224 lk, värviline, hind 165.-

Ольга Кузьмина КАК ОТВЕТИТЬ, КАК СПРОСИТЬ? ЧАСТЬ 1. Учебное пособие для работников справочной сети

Данное пособие (учебный комплект) состоит из собственно учебных материалов, образца тестового контроля и 3 приложений.

72 lk, hind 65.-

Ану Тоотс, Катрин Оленко ОБЩЕСТВОВЕДЕНИЕ. УЧЕБНИК ДЛЯ 12 КЛАССА

В новом учебнике анализируются социальные, политические и экономические процессы, происходящие в Европе, в мире, приводится сравнение с происходящим в Эстонии.

216 lk, värviline, hind 157.-

SCHWARZWALDI KOOK 1. SEPTEMBRIKS

KOOGI VALMISTAMISEKS VAJAD:

3-4 viilu tumedat rukkileiba
60 g hakitud šokolaadi
60 g nisujahu
½ tl küpsetuspulbrit
2 spl kakaopulbrit
4 muna, valged ja kollased eraldi
100 g tuhksuhkrut
90 g peenestatud mandleid
1 spl kirsibrändit
1 spl vett
75 g sulatatud ja jahutatud võid
125 ml suhkrusiirupit, segatud 2 spl kirsibrändiga
500 ml Chantilly kreemi
250 g konserveeritud kirsse (vedelikust nõrutatud ja poolitatud)
60 g riivitud šokolaadi
10 šokolaadikirsid

TEE VAREM VALMIS

Kook tuleks valmis küpsetada kolm päeva enne serveerimist ning hoida lahti lõikamata kujul õhukindlas nõus külmas. Šokolaadikirsid peaks valmistama päev enne serveerimist.

Kuumuta ahi 180 °C-ni. Vooderda ja määri rasvainega 20 cm läbimõõduga vorm. Sega riivleib ja šokolaad. Sõelu juurde jahu, küpsetuspulber ja kakao. Vahusta munakollased poole suhkrukogusega kuni heleda ja tiheda vahu tekkimiseni.

Sega munakollasevahu hulka mandlid, brändi ja vesi. Vahusta munavalged, poole vahustamise ajal lisa ülejäänud suhkur ja vahusta, kuni vaht hakkab läikima. Sega kolmandik munavalgevahust munakollasevahuga. Sega kolmes osas juurde kuivainete segu. Lõpuks sega ettevaatlikult tainasse ülejäänud munavalgevaht. Lisa sulatatud või.

Vala tainas vormi ja küpseta umbes 35–40 minutit, kuni koogipind kergel vajutusel vetrub.

Lükk kook ettevaatlikult vormi servadest lahti ja kummuta küpsetuspaberiga kaetud metallrestile. Eemalda koogi põhja kattev küpsetuspaber ja jäta kook jahtuma.

Lõika kook kolmeks kihiks ja niisuta kõiki kihite kirsibrändiga segatud siirupiga. Kata alumine kiht 1/8 Chantilly kreemi ja umbes poolte kirssidega. Kirsid kata omakorda 1/8 kreemiga. Aseta kreemile keskmine koogikiht ja kata samal viisil kreemiga. Viimane koogikiht tõsta kreemile lõikepind allpool.

Kata koogi pind ja küljed poolega allesolevast kreemist ning kaunistada koogi servad šokolaadipuruga. Abiks võid võtta küpsetuspaberi.

Tõsta kook serveerimisalusele. Joonista koogi pinnale laia noaga õrnalt ruudustik. Keskmise suurusega tordipritsi kasutades kaunistada koogi servad väikeste rosettidega ja vajuta nendesse šokolaadikirsid. Enne serveerimist hoida kooki jahedas.

CHANTILLY KREEM

Chantilly kreem on suhkruga vahustatud vahukoor, mis on maitsestatud vanilli, brändi, rummi või mõne likööriga, nt Grand Marnier'iga. Seda kasutatakse nii kookide täitmiseks kui ka katmiseks, samuti kaunistuste tegemiseks tordipritsi abil.

Jahuta kauss ja asetage see poolest saadik külma veega täidetud anumasse. Vala 250 ml vahukoort nõusse ja vahusta kuni pehmete tippude tekkimiseni. Lisa 1 spl peensusuhkrut ja ½ tl vanilliekstrakti või 1 tl teisi maitsestatamiseks kasutatavaid aineid. Vahusta uuesti kuni vahukoor hakkab kuju hoidma.

ŠOKOLAADIKIRSID

Šokolaadikirsid on Schwarzwaldi koogi traditsiooniline kaunistus. Sulata 30 g šokolaadi veevannis. Vali välja ilusad varreraoga kirsid. Kasta kirsid

raost hoides üksikshaaval šokolaadi. Aseta küpsetuspaberile tahenema.

Retsept pärineb raamatust "101 nõuannet. Koogid"

HEAD ISU!

Koolibri Uudiseid annab välja AS Koolibri. Leht ilmub 4 korda aastas.

Projektjuht Katrin Kliimask Kujundaja Tiit Tõnurist
Toimetaja Kadri Haljamaa Küljendaja Lauri Haljamaa

www.koolibri.ee

Postiaadress: AS Koolibri, pk 223, 10503
Tel. 651 5300

koolibri@koolibri.ee